

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

a kistérségi magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2024-2025)

9. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Az északi szél és a Nap azon versengtek, mejikük a hatalmasabb. Meg egyeztek abban hogy az lesz a győztes, amejiküknek sikerül egy vándort levetkőztetni.

Az északi szél erősen fujni kezdett és amikor az ember összehúzta a ruháját, még jobban nekiesett. Az azonban a hidegtől kinezva még szorosabban magára csavarta a ruháját, míg végül a szél bele fáradt, és átadta helyét a Napnak. Először csak enyhén melegített, majd mikor az ember már levette a felső ruháját, erősebben sütött, míg végül az ember nem bírta tovább a hőséget, levetkőzött, s a közeli folyóhoz ment fürödni.

A mese bizonyítja, hogy a rábeszélés sokszor hathatósab az erőszakoskodásnál.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

A tanuló felkészült a vizsgára.

3. Képezz igéket az alábbi névszókból, és határozd meg a képzett szó jelentését! (10 pont)

talp, nyereg, abrak;

gyom, szám, kém, szem;

cukor, só, vaj,

4. Pótold a hiányzó mássalhangzót, a -j hangot jelölő megfelelő betűt! (10 pont)

zsá...a, za..., laká..., ma...om, aszá..., bó...a, ...áték, ...uk, úrha...ó, sóha...

5. Alakítsd át felszólító módúvá az alábbi igealakokat a szám, személy és ragozás megváltoztatása nélkül! (6 pont)

játszanak, mesélsz, mászunk, húzok, úsznak, olvastok,

6. Fogalmazd meg a Nyugat című folyóirat szerepét a 20. század első felében! (6 pont)

7. A következő fogalmak Babits Mihályhoz kapcsolódnak. Hogyan? (6 pont)

Szekszárd –

San Remo –

Budapest –

Tanner Ilona –

Esztergom –

Móricz Zsigmond –

8. Jellemezd a Soós család tragikus élethelyzetét Móricz Zsigmond novellájában! Írj rövid, tömör fogalmazást! (8 pont)

9. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (6 pont)

a) Séta bölcsőhelyem körül

f) Párisban járt az Ősz

b) Légy jó mindhalálig

g) Nemzeti dal

d) Új leoninusok

h) Ősz és tavasz között

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (8 pont)

a) Vad indák gyűrűznek körül / Míg a föld alvó lelkét lesem...

b) S a sírt, hol nemzet sülyyed el, / Népek vesznek körül...

c) Fényesebb a láncnál a kard, / Jobban ékesíti a kart...

d) Mi lesz, hogyha Dózsa György kósza népe / Rettenetes, nagy dühvel özönöl?...

Összesen: 90 pont

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

a kistérségi magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2024-2025)

10. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

A nyelv az emberi érintkezés leg fontosab eszköze, sajátos jelrendszer mejnek egymásra épülő szintjei vanak. A beszéd nyelvi közlés. A beszéd és a nyelv ugyanak a dolognak a nyelvezetnek a két oldala az emberek beszélnek egymásal s beszédük a nyelv szabájai szerint van meg szerkesztve. A beszéd ösze foglaló neve mindannak amit egy nyelvi közösség tagjai vagyis az ugyan azon nyelven beszélő emberek érintkezésük során mondanak

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

Hamarosan több lesz a szabad időm.

3. Alkoss mondatokat a megadott állandósult szókapcsolatokkal! (7 pont)

farkasszemet néz; elveti a sulykot; jön még kutyára dér; haragra lobban; feltűnést kelt; megállapodást köt; beleegyezését adja;

4. Pótold a hiányzó mássalhangzót, a -j hangot jelölő megfelelő betűt! (10 pont)

hó...ag, fo...ó, csuk...a, é...szaka, if...úság, műse...em, tava..., erké..., szófa..., kristá...

5. 4. Kapcsolj -val, -vel ragot a nevekhez! (10 pont)

Kisfaludy, Kazinczy, Tót, Tóth, Babits, Marx, Madách, Móricz, Fóris, Kacsóh

6. Elemezd Janus Pannonius Pannonia dicsérete című versét! (8 pont)

7. Határozd meg ki kicsoda! (6 pont)

- a) Nyilas Misi –
- b) Ábel –
- c) Soós család –

- d) Zrínyi Miklós –
- e) Janus Pannonius –
- f) Kovács Vilmos –

8. Jellemezd a reneszánsz korszakát! (8 pont)

9. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (8 pont)

- Magyar táj, magyar ecsettel–
- Pannónia dicsérete –
- Szigeti veszedelem –
- Darvaknak szól –

- Tiszta szívvel –
- Így írtok ti –
- Esti sugárkoszorú –
- Áprilisi capriccio –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (12 pont)

- a).. itt legeltetett a kis Csöre, nem is ment a nádas felé, hanem a dinnyeföld felé...
- b) Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel / egy-egy bokor, nevét, virágát is tudom...
- c) S az út... kigyó vedlett bőre. /Hány népet vitt temetőre...
- d) A harmadikos olvasókönyvben azonban érdekes történetet találtam Attila királyról és rávettem magam az olvasásra.
- e) Vad indák gyűrűznek körül / Míg a föld alvó lelkét lesem...
- f) Sehonnai bitang ember, / ki most, ha kell, halni nem mer ..

Összesen: 91 pont

FELADATOK

a kistérségi magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2024-2025)

11. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

A minden napi teendőink mellett érdemes néha egy kicsit megálgni. Ijenkor a lelkünk kényeztetésére vegyünk elő egy jó olvasmányt, merüljünk el a fantázia világában!

Olvasás közben a szemünk pásztázza a sorokat. Ez azért van így mert az agyunk kíváncsi, ezért a szemünkkel időről időre előre lesünk a szövegben hogy kiderítsük, miről fogunk később olvasni.

Az olvasó el kezdi a szöveget olvasni a betűket, majd a belőlük épült szavakat fel ismeri jelentést kapcsol hozzájuk és ezután a jelentéssel bíró szavakat felolvasa.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

Sikerült jegyet szerezni az esti előadásra.

3. Értelmezd az alábbi szópárok jelentését! Határozd meg a szófajukat, és szerkessz velük külön-külön mondatot! (10 pont)

eladok – eladók, előtt – ellőtt, emelet – emellett, éneke – énekem, eresz – eressz

4. Kapcsolj -val, -vel ragot a nevekhez! (10 pont)

Ady, Kölcsey, Zichy, Rákóczi, Thököly, Kovács, Kováts, Kovách, Rác, Balogh

5. Fogalmazd meg érveidet az alábbi témában! (8 pont)

Az internet hatása az emberi kapcsolatokra.

6. Fogalmazd meg, mit tudsz a Halotti beszéd és könyörgés c. nyelvemlékünkéről! (6 pont)

7. A következő fogalmak Madách Imréhez kapcsolódnak. Hogyan? (7 pont)

Alsósztrégova –

Borbála –

Fráter Erzsébet –

Éva –

Lucifer –

Miltiádész –

Kepler –

8. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (10 pont)

a) Légy jó mindhalálig

f) A föl-földobott kő

b) Hogy Júliára találá...

g) Beszterce ostroma

c) Búcsú Váradtól

h) Nem tudhatom

d) Himnusz

i) Szózat

e) Nemzeti dal

j) A kőszívű ember fiai

9. Határozd meg ki kicsoda! (6 pont)

Bede Anna –

Nyilas Misi –

Nosztty Feri –

Mikszáth Kálmán –

Tímár Mihály –

Ady Endre –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (12 pont)

a) S égtek lelkemben kis rözse dalok: / Füstösek, furcsák, búsak, bíborak ..

b) Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!

c) Ha örül Horger Antal úr, / hogy költőnk nem nyelvet tanul ...

d) A szomszédokkal való tanácskozás után a fülem hallatára megállapították, hogy Attila név nincsen

e) A parasztek lelkivilágát jó ideig csak hallomásból ismertem. Pusztán születtem, és ott is laktam serdülő kamasz koromig.

f) Verecke híres útján jöttem én, / Fülemben még ősmagyar dal rivall...